

6.5.2021

Johtamista yhteiseksi hyväksi – valtionhallinnon johtamisen kehittämishankkeen ohjausryhmän kokous

Aika to 6.5.2021 klo 14.30

Paikka Teams (linkki kalenterikutsussa)

Osallistujat	Juha Sarkio, ylijohtaja	valtiovarainministeriö (puheenjohtaja)
	Johanna Vesikallio, viestintäjohtaja	valtiovarainministeriö
	Ari Holopainen, finanssineuvos	valtiovarainministeriö
	Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö	opetus- ja kulttuuriministeriö
	Juhani Damski, kansliapäällikkö	ympäristöministeriö
	Jukka Aalto, osastopäällikkö	sisäministeriö
	Pirjo Tulokas, hallintojohtaja	ulkoministeriö
	Heidi Nummela, henkilöstöjohtaja	työ- ja elinkeinoministeriö
	Kirsi Leivo, pääjohtaja	Kilpailu- ja kuluttajavirasto
	Janne Viskari, pääjohtaja	Digi- ja väestötietovirasto
	Markku Heikura, pääjohtaja	Verohallinto
	Kim Mattsson, prikaatikenraali	puolustusvoimat
	Teemu Lehti, johtaja	Hätäkeskuslaitos
	Jari Sarjo, toimitusjohtaja	Senaatti
	Markus Siltanen, finanssineuvos	valtiovarainministeriö (sihteeri)
	Miska Lautiainen, lainsäädäntöneuvos	valtiovarainministeriö (sihteeri)

1. Avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Keskusteltiin edellisen kokouksen materiaalista ja sen täydentämisestä jatkossa. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2. Johdon valinta ja nimittäminen, jatkoa

Valtionhallinnon johdon valinta, nimittäminen ja kehittymisen tuki

Ari Holopainen esitteli johdon valintaperusteiden ja –menetelmien ja palvelusuhteiden kehittämistyötä etukäteen lähetetyn materiaalin kautta. Holopainen kertoi, että muistiossa on edelleen mukana myös selvitettäviä ja avoimia kysymyksiä.

Hakuvaiheen julkisuus

Miska Lautiainen esitteli hakuvaiheen julkisuutta koskevan taustan ja taustamateriaalissa esitetyt kaksi muutosvaihtoehtoa. Puheenjohtaja totesi ensimmäisen ehdotuksen osalta (hakuvaiheen tietojen lykätty julkisuus) että asian tiimoilta oli valmisteltu muutoksia edellisen kerran jo vuonna 2015 yhteistyössä OM:n kanssa. Mutta samoin kun vuonna 2015, OM on tuonut esille mm. asiaa vaikeuttavat PL-näkökulmat, eikä ehdotusta edelleenkään nähty mahdollisena viedä eteenpäin. Esillä olleista kahdesta muutosehdotuksesta toisesta (hakuvaiheen tietojen rajattu julkisuus) tehdään kuitenkin julkisuuslain muutoksia valmistelevalle OM:n työryhmälle ehdotus. Puheenjohtaja totesi, että aiemmin havaittujen muutostarpeiden lisäksi on nyt esille tullut myös esim. turvallisuussektorin huolenaiheita hakuvaiheen materiaalin julkisuuteen liittyen. Käytiin keskustelua hakuvaiheen julkisuudesta ja sen vaikutuksista yleensä ottaen valtiorakenteen rekrytointiin. Keskustelussa esille tuli mm. anonyymi hakumenettely ja sen soveltuminen ylemmän johdon rekrytointiin. Sovittiin, että sihteeristö selvittää lisää myös anonyymien rekrytoinnin mahdollisuutta.

Ylimmän johdon valintalautakunta / Ylimmän johdon valintaa tukeva arviointi – kokeilu

Keskusteltiin mallista, jossa ylimmän johdon valinnassa olisi mukana sitä perustettava uusi elin, ylimmän johdon valintalautakunta. Puheenjohtaja kertoi valintalautakuntamallin taustasta ja valintalautakuntamallin aiemmasta kokeilukäytöstä yhdessä ylimmän johdon rekrytoinnissa, Tilastokeskuksen pääjohtajan valinnassa.

Keskustelussa nousi esiin mm.:

- mihin lautakunta työssään keskittyisi, mikä olisi sen rooli?
- esittäisikö lautakunta esim. Hollannin mallin mukaisesti kolmea nimitettävää henkilöä? Vai arvioisiko hakijoiden paremmuutta vai antaisiko suosituksia? Vai arvioisi hakijoiden ominaisuuksia esim. johtamistakompetenssia jne.
- olisiko lautakunta valtiohallinnon yhteinen?
- olisiko lautakunnan käyttö pakollista vai valinnaista?
- mihin kaikkiin virkoihin sitä käytettäisi?
- onko lautakunta oikea nimitys elimelle?

Puheenjohtaja kertoi, että v. 2015 oli ehdotettu lautakuntaa, jossa olisi vakiokokoonpano esim.:

- johtamisen ammattilainen
- valtion rekrytoinnin asiantuntija
- kolme ministeriönäkökulmaa edustavaa tahoa
- sekä aina substanssiasian ministeriön edustaja

Ehdotus ei saanut v. 2015 kuitenkaan kannatusta ja lautakuntakoikeilu jäi kertaluontoiseksi.

Puheenjohtaja totesi, että sihteeristö kehittää ajatusta esim. ”johtamisen arviointiryhmästä”. Holopainen ehdotti, että asiaa valmistellaan perusteellisemmin ja siitä tehdään ryhmän yhteinen esitys syksyllä.

Verkosto ja suoramaku

Käsiteltiin lyhyesti verkosto- ja suoramakua. Todettiin, että se ei poista mm. hakujulkisuuden ongelmaa.

Hakumenettelyn aikataulut

Todettiin lyhyesti ylimmän johdon hakumenettelyn aloittamiseen ja aikataulutukseen liittyen, että reilusti etukäteen tehtävät, vasta tulevan hallituskauden ajalla alkavat nimitykset nähtiin osin ongelmallisena.

Ylimmän johdon nimitysten määräaikaisuus

Puheenjohtaja totesi, että ylimmän johdon nimitysten määräaikaisuutta koskien tehdään kehittämissuositus, esim. malli 7 vuoden nimityksestä ja mahdollisia muita vaihtoehtoja. Huomioiden, milloin mahdollinen ns. taustavirka katkeaisi, tulisiko taustaviran katketa ylipäänsä ollenkaan toisella kaudella tai muutenkaan tai halutaanko kausien määrää rajoittaa tms. Samalla selvitetään myös ylimmän johdon nimitysten taustatietoja mm. johdon ikää, taustavirkoja jne. Asiaan liittyvässä keskustelussa nousi esiin mm. johdon palvelussuhdeturva ja sen vaikutus tehtävien houkuttelevuuteen.

3. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 8.6.2021 klo 10.00-11.30. Kokouksessa jatketaan teemojen käsittelyä taustamuistioiden pohjalta.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.